

Paragraf 60

Ärendenummer ALL.2025.745

Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om tobak m.m.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige att:

1. anta Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om tobak mm, daterad 10 april 2025,
2. taxan gäller från och med 1 januari 2026.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 10 december 2024, paragraf 203, att taxor för 2024 fortsatt skulle gälla för 2025. Kommunfullmäktige gav även miljö- och byggnadsnämnden i uppdrag att se över så väl fasta som rörliga taxor, inför ett nytt taxebeslut, bland annat baserat på en omvärldsanalys (bilaga 1).

Miljö- och byggnadsnämnden har sett över fasta och rörliga taxor bland annat baserat på en omvärldsanalys (bilaga 2).

Kommunen saknar idag ett styrdokument för taxor för prövning och tillsyn enligt lagen om tobak mm. Styrdokumentet är skapat utifrån den kommungemensamma mall som togs fram 2023.

Efter att verksamheten den 1 mars 2024 flyttades till miljö- och byggnadsnämnden har taxetabellerna setts över och räknats om för att synkronisera med nämndens övriga verksamheter inom miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen etc. En timavgift har införts och de fasta avgifter som finns har setts över efter att tiden för handläggningen räknats på.

Resultatet blev följande justeringar i taxetabellerna:

- Folkölen har flyttats över till alkoholtaxan

- Anmälan om försäljning av tobaksfria nikotinprodukter och e-cigarett reduceras till två från tre timmar (förändring från föregående förslag)
- Receptfria läkemedel från tre till fyra timmar

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att denna taxa behöver antas för att:

1. Taxan inte har höjts på flera år, vilket innebär att den inte följt PKV (SKR:s prisindex för kommunal verksamhet). Taxehöjningarna är aktuella för att täcka kommunens kostnaders utveckling vad gäller fasta löner och priser.
2. Underlaget för timtaxans storlek och antalet handläggningstimmar har räknats ut på samma sätt som för verksamheterna som bedrivs enligt miljöbalken, livsmedelslagen och övrig myndighetsutövning på miljöavdelningen. För att inte subventionera verksamheter som berörs av tobakslagens taxor behöver taxan antas.

Jämförelse mellan kommuner

I framtagandet av detta förslag till ny taxa har en jämförelse med ett antal andra kommuner genomförts - se bilaga 2. Kommunerna som har ingått i jämförelsen är grannkommunerna Västerås, Uppsala, Strängnäs och Håbo samt Österåker som är en kommun med liknande invånarantal som Enköping. I bilaga 2 presenteras kommunernas olika timtaxor i Tabell 1. Uppsala skiljer sig från övriga kommuner då de endast använder sig av fasta avgifter. Övriga kommuner hänvisar till den handläggningstid som ärendet beräknas ta. Den nya föreslagna taxan för Enköpings kommun skiljer sig inte väsentligt mot grannkommunerna. Däremot sticker Österåker ut med en högre timtaxa.

I tabell 2 presenteras ärenden gällande ansökan och anmälan. I denna jämförelse kan man se att Uppsala sticker ut med betydligt lägre avgifter än övriga kommuner. Om Enköping justerar taxan enligt detta förslag hamnar vi i linje med övriga kommuner då vi idag annars ligger lågt. I tabellen kan man också se att Strängnäs generellt har högre avgifter. Det går främst att hänvisa till beräknad handläggningstid.

I tabell 3 presenteras fasta avgifter för tillsyn. Här blir det tydligt att Enköping ligger lägst med nuvarande gällande taxa, tillsammans med Uppsala.

Sammanfattningsvis så ligger Enköping med nuvarande taxa lägst tillsammans med Uppsala. Om Enköping höjer taxan skulle den komma att stämma bättre överens med nivåerna i övriga grannkommuner.

Ekonomiska konsekvenser

Om taxan inte antas av kommunfullmäktige betyder det att:

1. Enköpings kommun subventionerar försäljning av tobak och liknande produkter, men inte tillsyn av skolor, förskolor etc.
2. Att verksamheter som bedrivs i kommunen och berörs av tillsyn av miljö- och byggnadsnämnden inte behandlas likartat sett till hur taxorna är uppbyggda.
3. MBN behöver skattemedel för att täcka kostnaderna för verksamheten som bedrivs kopplat till denna taxa.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

Om taxan inte antas och om inte mer skattemedel tillförs nämnden kommer nämnden inte kunna bedriva den myndighetsutövning som kommunen är ålagd att göra. Konsekvenserna skulle bli följande:

1. Tillsynen skulle minska i omfattning och på så sätt ökar risken för misskötsel av tobak och liknande produkter i kommunen.
2. Längre handläggningstider i samband med ansökningar, vilket genererar missnöjda kunder.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, kommunfullmäktige, § 203, 2024-12-10

Taxa för prövning och tillsyn enligt lagen om tobak mm, 2025-04-10

Jämförelse av avgifter mellan kommuner

Tjänsteskrivelse, 2025-03-28

Sändlista

Kommunstyrelsen, för åtgärd